

PATENTNI SPIS ŠT. 3615.

Ing. Matko Prelovšek, Ljubljana.

Postopanje za izdelavo peščenih plošč iz umetnega kamna z zelo blestečim površjem.

Prijava z dne 13. avgusta 1923.

Velja od 1. marca 1925.

Pri doslej znanih postopanjih za izdelavo peščenih plošč iz umetnega kamna, zlasti betonskih plošč, obstojajo težkoče, kako doseči zelo blesteče lice plošče, ker se pri brušenju in poliranju plošče pesek, ki se nahaja v zgornji plasti, vedno na novo izpraska.

Na podlagi pričujočega izuma pa se dajo doseči take peščene plošče iz umetnega kamna z zelo blestečim licem na ta način, da se položi zdrob, ki služi za izdelavo mase za umetni kamen, na gladko in trdo podlago, najbolje iz stekla. Da se prepreči, da se plošča ne sprijemlje s podlago, se doda masi nekoliko kazeinove rastopine. S pomočjo tega dodatka postane poleg tega površje plošče čisto brez luknjic, kamen pa še trši in nepropustnejši. Tolščina kazeinove rastopine ima za posledico, da se plošča iz umetnega kamna, ki je izdelana, da lahko odločiti od ploščine podlage.

Pri izvršitvi tega postopka, zlasti ako naj ima umetna kamenita plošča kako risbo t. j. vzorec iz žilic, ravnamo na sledeči način:

Gladka podlaga se naprej prevleče z ometom, ki sestoji iz belega cementa, barvilnega dodatka in kazeinove rastopine. Barvilni dodatek se izbere, kakor to zahteva barva temeljnega tona, ki naj se doseže. Cement in barva se dobro pomešata ter se jima doda kazeinova rastopina, na to se podlaga prevleče s to goščo, ki pa ne sme biti pregosta.

Na tako pripravljeno prevlako se sedaj

lahko izvrši risba s pomočjo širokega mehkega čopiča ali senčnika.

Na tako pripravljeno prevlako se naloži potem plast, ki jo imenujemo „predulitek“ in ki sestoji iz cementa in peska. Za izdelavo predulitka se rabi zmes iz 1 dela cementa in 1 dela peska, ki se najprej dobro premeša suha, v mešalnem stroju. Nato se doda barva in zopet premeša. Slednjič se pri nadaljnjem mešanju doda še kazeinova raztopina. Tako dobljeno goščo tolčemo v velikih ali majhnih kosih z roko ali z metlo na prevlako, na kateri so narejeni vzorci. To prevlako napoji predulitek in z ozirom na to, da li se je uporabljala redkejša ali gostejša gošča, dobimo dolge in ozke, ali pa okrogle in široke lise.

Čim je izdelana iz predulitka sestojeca plast, se položi nanjo takozvani „poulitek“, ki sestoji iz enega dela cementa in dveh delov peska, ki se dobro premešata ter zmocita s kazeinovo raztopino. Ta masa ki ne sme biti prerodka, ampak je lahko poprej trda, se položi čim preje po izdelovanju predulitka, vsekakor pa, predno se ta strdi, in sicer v oni višini, ki naj jo ima plošča, potem pa se na vrhu izgadi.

Za izgotovitev kazeinove raztopine se rabi 200 litrov tople vode, kateri dodamo 400 g amonijaka, potem se dobro zmeša in med stalnim mešanjem prilije 5 kg. kazeina. Kazein, ki se v vodi ne raztopi, se raztopi sedaj vsled pridanega amonijaka in stalnega mešanja. Da se doseže raztopljenje kazeina, se rabi lahko tudi boraks.

V tem slučaju dodamo zgoraj navedeni množini vode pri neprestanem mešanju 5 kg kazeina in 600 g kemično čistega boraksa.

Vrsta uporabljenega cementa je za preulitek in poulitek lahko različna, vendar se mora v vsakem slučaju rabiti čist cement brez izpuščajev, ki ne sme niti napenjati, niti popuščati.

Voda, ki se rabi za kazeinovo raztopino, mora biti brez karbonatov, ker bi sicer karbonati utegnili povzročiti izpuščaje cementa.

Patentne lastitve.

1. Postopek za izdelavo peščenih plošč iz umetnega kamna, zlasti betonskih plošč z zelo blestečim površjem, označen s tem, da se gošča, ki služi za izdelavo umetnega kamna, zlije na gladko, trdo podlago (na pr. iz stekla) ter se na njej strdi.

2. Postopek po lastitvi 1.), označen s tem, da se gošči, predno je zlijemo na podlago, doda kazeinova raztopina.

3. Postopek po lastitvah 1.) in 2.), označen s tem, da se na gladko podlago navleče najprej prevlaka iz cementa, barve in kazeinove raztopine, na kateri se napravi s prikladnim orodjem, (čopičem, senčnikom i. pod.) rizba (žile ali pod.), nakar se nameče na podlago še nadaljna gošča iz cementa, peska, barve in kazeinove raztopine do zaželjene višine plošče.

4. Postopek po lastitvah 1.)—3.), označen s tem, da se na prevlako nameče najprej plast iz enega dela cementa in enega dela peska z dodatkom barve in kazeinove raztopine in na to plast, še predno se strdi, položi nadaljna plast iz enega dela cementa in dveh delov peska z dodatkom kazeinove raztopine.

1935. 1. Postopek za izdelavo peščenih plošč iz umetnega kamna, zlasti betonskih plošč z zelo blestečim površjem, označen s tem, da se gošča, ki služi za izdelavo umetnega kamna, zlije na gladko, trdo podlago (na pr. iz stekla) ter se na njej strdi.

2. Postopek po lastitvi 1.), označen s tem, da se gošči, predno je zlijemo na podlago, doda kazeinova raztopina.

3. Postopek po lastitvah 1.) in 2.), označen s tem, da se na gladko podlago navleče najprej prevlaka iz cementa, barve in kazeinove raztopine, na kateri se napravi s prikladnim orodjem, (čopičem, senčnikom i. pod.) rizba (žile ali pod.), nakar se nameče na podlago še nadaljna gošča iz cementa, peska, barve in kazeinove raztopine do zaželjene višine plošče.

4. Postopek po lastitvah 1.)—3.), označen s tem, da se na prevlako nameče najprej plast iz enega dela cementa in enega dela peska z dodatkom barve in kazeinove raztopine in na to plast, še predno se strdi, položi nadaljna plast iz enega dela cementa in dveh delov peska z dodatkom kazeinove raztopine.